

ט. ב.

מדינת ישראל
הכנסת

פרוטוקול מס' 33.

מיסיבת הוועדה לחינוך ותרבות שהתקיימה
ביום ג', ט"ו בתמוז תשי"ב - 8.7.1952
בשעה 11.00.

- ש. פרסיץ - היו"ר
- ס. אונא
- ס. ארם
- ח. בוגר
- א. ברמן
- א. הכרמלי
- ש. כפרי
- ט. נורוק
- ד. בצר
- י. סמילנסקי
- ך. צברי
- א. רזיאל-נאור
- א. רימלט

משותפים:

- א. ט. גניחובסקי
- א. דויטש

חסרים:

סר. ארנון - מטעם מסד החינוך והתרבות.
דר לבנה - היועץ הטכני של מסד החינוך
והתרבות.

מזמנים:

באי-כוח הסטודנטים:

- סר כ"ץ
- מר אלכסנדר
- סר וגמן
- סר אטחר
- סר דומיניץ.

סדר-היום:

- א. סונות.
- ב. סקירת הסטודנטים בקשר להעלאת סדר לימודם.
- ג. הרצאת מר ארנון על הגדנ"ע.
- ד. סכתבם של תלמידי בתי-הספר התיכוניים.
- ה. סכתבם של הסמינריסטים.

=====

היו"ר ש. פרסיץ:

פותחת את הישיבה.

נתקבל מכתב מאת הוועד המפקח על בתי-
הספר הכלליים בקשר להפיכת הסמינר שבגית-הכרם השייך לזרם הכללי
לסמינר אל זרמי. המה מבקשים לתת להם את האפשרות להופיע
בפנינו. בן ביקש מנהל הסמינר זה שאנו נטמע אותו.

א. דימלס:

לדעתי, יט לתת להם את האפשרות להופיע
בפנינו. וכמותה הזדמנות נוכל לסמוע גם

את מנהל הסמינר.

ה ח ל ט ה:

לקבל את המסלחת של הוועד המפקח על
בתי-הספר הכלליים. בישיבת מחר, וכן
את מנהל הסמינר.

ב. סקירות הסטודנטים בקשר להעלאת שכר לימודם:

היו"ר ש. פרסיץ:

אנו מודים לכם על שנעתתם להזמנתנו.
היינו רוצים לסמוע את דרישותיכם
בקשר להעלאת שכר הלימוד באוניברסיטה.

מר כ"ץ:

זוהי ועדת פעולה שנבחרה באופן זמני
בקשר לבעיית העלאת שכר הלימוד. אני
יוצא מנקודת הנחה, כי הצעת האוניברסיטה ידועה לכם.

מספר הסטודנטים באוניברסיטה הוא
בערך 2,400. מספר הסטודנטים שאינם עובדים, או עובדים רק כדי
להשתכר דמי כיס נאמד ב-30% שהם כ-750 איש. סטודנטים העובדים עבודה
חלקית - כ-40% שהם 1,000 איש, הסטודנטים העובדים עבודה מלאה -
כ-30% שהם 750 איש. שכר הלימוד בשנה הסוטפת צריך היה להיות 15,000 ל"י
שהם 6,4% מתקציבה של האוניברסיטה. קבלנו הנחות בטן של 25,000 ל"י.
וסלטנו - טן של 90,000 ל"י שהם 5,1% מתקציבה של האוניברסיטה. קבלנו
מקרנות סטודנטיות ופרטים טן של 17,000 ל"י. הוגשו 903 בקשות
להקלות ואושרו 690.

בסיכון גרים עתה 270 סטודנטים בתנאים
ארוקים מלהיות תנאים רצויים. תקציבה המסוער של האוניברסיטה לקראת שנת
הלימודים הבאה הוא 2,300,000 ל"י. מספר הסטודנטים שיהיו - 2,700.
הצעת האוניברסיטה האופרת, כי יש לסלט שכר לימוד של 100 ל"י לשנה,
פירושה הסוואת שכר הלימוד בכל הפקולטות והכפלתו דבר שיתן טן של
270,000 ל"י. מתוך זה 14 - 20 ל"י בלה הם מסים כטו מס הסתדרות
הסטודנטים, מס רפואה ועוד. סכום זה הוא בשגיל כל הפקולטה. 18 ל"י
הם דמי שירות והמעבדות, והיתרה - מסים.

הטפעת העלאת שכר הלימוד על תקציבם של
הסטודנטים טכאן נובעת התנגדותינו. הוועדה שלנו דחתה את הצעת
האוניברסיטה בצורה הנוכחית וסדוע? בשנה הבאה יהיה אחוז שכר הלימוד
בתקציבה של האוניברסיטה 5,1%. אם אנו נקבל אותו אחוז של הנחות גם
בשנה הבאה כלומר בערך 30%, זאת אופרת שאנו נקבל הנחות בטיעור של
270,000 ל"י, יכנסו טן של 180,000 ל"י, אחוז זה יהיה 8% מתקציבה
הכללי המסוער של האוניברסיטה. יוצא איפוא, שכל הדיון לגבי העלאת
שכר הלימוד הוא 3%, ובלירות הסתכם טן זה ב-60,000 ל"י. דבר זה
ימפיע לרעה על מצבו של הסטודנט.

הוועדה לחינוך ותרבות
8.7.1952

סר כ"ז:

ערכנו סקציה מסויימת, אם כי ברור
שישנם כאן סטיות בערך ב-20%.
חלקו הארצי של ציבור הסטודנטים אינו יכול ללכת בעקבות העלאה זו.
בסקיאה זו הסעיף הראשון הוא-דיוור - דבר זה ידוע לכולם. אנו חושבים
את שכר הדירה ב-15 ל"ל לחודש - היינו מאד צנועים בכך, כי לפעם
מסלמים הסטודנטים סכומים גדולים יותר בערך 20 - 30 ל"ל לחודש.
בשנה הבאה בשנת הלימודים תשי"ג אהיה ממוצע זה 25 - 30 ל"ל. בסיכוני
האוניברסיטה מסלם כל סטודנט סך של 3.25 ל"ל. אולם יש גם דק 270
סטודנטים כלומר דק 10% מכלל הסטודנטים - זהו הסעיף המכביד ביותר
על כל תלמיד, ובעלי הבתים אינם מתחלבים בכך.

אשר לפזון - הפקום במנזה מספיק
רק ל-270 איש. במקרה שירחיבו אותה, היא מספיק ל-500 איש. בסעיף זה
הסתפקנו ב-24 ל"ל לחודש.

שכר הלימוד בשנה שעברה היה 5 ל"ל
לחודש. ספרים וטכניות 3 ל"ל לחודש. סך זה הוא גדול יותר בפקולטה
למספטים ולטבע. הלבשה והנעלה - 2 ל"ל לחודש. כאן הבאנו בחשבון תמיכה
מן הבית. כביסה - 2 ל"ל לחודש. בידור - 3 ל"ל לחודש, נסיעות בעיר
ומחוץ לה - 3 ל"ל לחודש. מונות (עיסון) - 3 ל"ל לחודש. יוצא איפוא
כי הוצאות הסטודנט מסתכמות ב-60 ל"ל לחודש. חלק גדול מציבור הסטודנטים
מוציא פחות מן זה.

אשר להכנסות - הסטודנטים אינם יכולים
לעבוד אלא רק 10 חודשים בשנה, כי חודש אחד הם יוצאים לעבודות וחודש אחד-
הם נבאנים. סטודנט העובד עבודה חלקית מקבל בערך 42 ל"ל לחודש.
סך זה מסתכם במשך השנה, לאחר נכוי מס ההכנסה ומס ההתדירות ב-500 ל"ל.
אנחנו יכולים להוסיף לכך עוד 150 ל"ל, אם הוא יעבוד חודש אחד עבודה
מלאה בחופס, אם כי אז צריך ללמוד, כי יש לנו סועד שני לבחינות, אולם
מתוך מאמץ אפשר להגיע ל-520 ל"ל לשנה. יש כאן גרעון של בערך 100 - 150
ל"ל לשנה. גרעון זה מתכסה על-ידי כך שהסטודנט סוריד את רמת חייו. או
יש והסטודנט יכול לקבל הכנסות קלות מן הבית.

בשנה הבאה יעלה הדיוור, אם כי סניחים
סחר את אבן הפינה לבית הסטודנטים ואני מקוה ליגמור אותו מהר. כן יעלה
בשנה הבאה סעיף המזון, ספרים וטכניות. אם כי אינני יודע אם יעלו ספרים,
סווד שאין להסיגם.

אשר לסעיף שכר לימוד - בשנה החולפת
היה שכר הלימוד 50 ל"ל לשנה, בתוספת שירותים - 55 ל"ל לשנה, סך זה
הוא בלי האנחות שניתנו לנוזקקים. השנה רוצים להכפיל את שכר הלימוד.
יוצא איפוא, שתלמיד מצטרף לעבוד 3 שעות נוספות ויפחית את מספר שעות
הלימודים. כאן אנו יכולים להכנס לכל בעיית החינוך ולהקפד, למספר
הסטודנטים לגבי התושבים במדינה וכן לגבי הצורך בהם. אין צורך להדגיש
את הנחיצות באנשים בעלי השכלה גבוהה. מכאן נובעת דחייתנו את הצעת
האוניברסיטה הנוכחית. אין כאן כל ענין של מעביד ועובד. אנו מרגישים
את עצמנו חלק אינטגרלי מהאוניברסיטה. אין כאן כל רצון להכנס בחיכוכים
עמה. בעיקר אנו רוצים ללמוד ולא לעבוד, כי הדבר מקשה. אם חברי הוועדה
ירצו לשאול שאלות - נוכל להשיב עליהן.

סר אסתר:

עלי לציין, כי תלמידי הפקולטה
לרפואה אינם יכולים לעבוד כלל, כי
המנסים עובדים בקליניקה מן הבוקר ועד הערב ואין שתי לעבוד. ספרים עולים
אצלנו פי 3 מאשר צוילינו בסקיאה, והנחיצות רבות יותר מצלצל. מאשר בפקולטות
אחרות ואין אפשרות לעבוד. הסטודנטים עובדים רק בלילה ובבוקר בשעות
הלימודים הם אינם יכולים לבוא ללמוד. בפקולטה זו רב מספר העולים החדשים.

הוועדה לחינוך ומרבות
8.7.1952

גב/רד

טר אלכסנדר :

גם כאשר עובדים הסטודנטים רק חצי יום - הדבר גוזל כוחות רבים והעבודה אינה מושכת ומגבילה את אפשרות הלימוד. דבר זה קשור כמובן בשכר הלימוד. אמנם אין זו השאלה היחידה הקובעת/טצבו של הסטודנט, כי גם השיכון מכביד על תקציבו של הסטודנט. כן מצומצם הוא מספר הסטפנדיות לסטודנטים ולו גם הסוכרים ביותר אינה ניתנת תמיכה, ודבר זה כמובן מוריד את רמת הלימודים באוניברסיטה. שכל מקום ברור, כי העלות יכר הלימוד מוריד את רמת הלימודים ואת אפשרות הלימוד, כל זהו, בכל נוסף, ולא יהיה בכוחם לצדף לעבודה שהם עובדים כבר מעל לסגותיהם עבודה נוספת, כי זה הורט את הבריאות. הדברים יאמר חברי אחר נובעים גם לגבי הסטודנטים במדעי הטבע העובדים במעבדות ועסקים מספר רב יותר של שעות. גם עכשיו יכר הלימוד הוא גבוה. עלי לציין, כי ספרי הלימוד יקרים מאוד, יש בספר אחד עולה 10 - 12 ל"י. אולם לפעלה אין לתלמידים כסף כדי לרכוש את הספרים האלה. אין קונים את הספרים והדבר מקשה על הלימודים.

טר וגטון :

הכנסת הסטודנט היא בערך 40 ל"י לחודש והוצאותיו מגיעות עד ל-60 - 65 ל"י לחודש. פירוש הדבר לרמת חייו של הסטודנט בממוצע, ירודה ב-20 ל"י מן הסטנדרד הדרוש. עתה, כאשר כגדילים את שכר הלימוד של הסטודנט בעוד 5 ל"י לחודש, הדבר כגדיל את הוצאותיו ב-15%, פירוש הדבר שזו ירידה ברמת החיים ב-15%. לגבי מדעי הרוח העלאת זו מהווה 50% הטעיפים שהופיעו כאן בסקיצה, בפקולטה לרפואה יעלו בהרבה, ובעיקר דמי מעבדה והדבר יכפיל את הוצאות הסטודנט. יוצא אפוא, שאין זו רק הוספתה של 5 ל"י, אלא פירוש הדבר שגם סטודנט סטמכר 40 ל"י לחודש, הוא ישתכר/35 ל"י לחודש והדבר יגדיל את מספר שעות העבודה על חשבון שעות הלימודים.

היו"ר ש. פרסיץ :

ברצוני לטאול מספר שאלות. אתם אמרתם שמתוך 2,400 סטודנטים עובדים עבודה חלקית כ-1,000 סטודנטים ועבודה מלאה 750 סטודנטים, האם יש צורך להטיק טכך שהאחרים מקבלים י את כל הוצאות מחייתם בירוטלים, האם ידוע/25 צמם החסרי של אלה?

הייתי ונזה לדעת כמה מהסטודנטים העובדים עבודה חלקית או עבודה שלמה הם בעלי מספחת והם מחזיקים במספחותיהם, ואם נשותיהם עובדות?

הייתי דוזה לדעת באיזה מקצועות עובדים הסטודנטים הן בעבודה חלקית והן בעבודה שלמה?

האם כל הסטודנטים אייגים לרכוש ספרי לימוד, האם אין אפשרות להסתפק באותם ספרי הלימוד הנמצאים באוניברסיטה, האם אין הם יכולים לקנות ספרים מסופטים הנמצאים עתה בטוק בטידה רבה?

כמה סטודנ ים אוכלים בכונה? האם אינכם חושבים טריאורגניזציה בכונה יכולה להביא הקלה בתקציבכם וגם במצב בריאותכם? שפעתי כי קטן הוא מספר הסבקרים בכונה לאו דוקא/שהמקום אינו מספיק, אלא מסיבות אחרות.

ש. כפרץ :

האם יש לכם הצעה מעשית בתביעותיכם נגד הטליה שכר לימוד, כי לגבי לומדי הפקולטה לרפואה אין זו העלאת גדולה.

שנ/רד

הוועדה לחינוך ותרבות
8.7.1952

ט. הרט:
מהם, טכני העבודה של הסטודנטים?
האם יש הכנה שיהיו סטודנטים שיצטרפו
לותר על הסך לימודיהם עקב העלאת שכר הלימוד, וכמה יכולים להיות
כאלה?

האם ישנם סטודנטים בעלי השפחות אשר
עקב מצב הסיכון והעבודה הם מנותקים מסטפחותיהם?

האם מחיר טפוז הליכה הוא אחיד בכל
הספות, או שיש הבדל במחיר לגבי הספות? כי אמרו לי שספרי הלימוד
ברוסית, הם זולים יותר. אינני יודע כמה סטודנטים יכולים להסתמם בספרים
אלה?

א. ריטלט:
מה דעתכם בקשר לשכר לימוד אחיד,
או לא אחיד בפקולטה אחת? כיצד מקבלים
הסטודנטים עבודה, האם קיימת לסכת עבודה מיוחדת?

ה. בוגר:
בניח, שקיימים סטודנטים ופרופסורים,
וכל האחרים אינם קיימים - הרי צריך
לחשוב יחד, כי יש לדאוג לסטודנטים אך גם על האוניברסיטה להתקיים - זהו
דבר הספות, לשני הגורמים גם יחד. אני יודע יתוספת של 3 ל"י לחודש על
תקציבו של הסטודנט הוא דבר קשה כקריעת ים-סוף. אולם גם תקציבה של
האוניברסיטה יגדל בשנה זו ועלינו לתכס עצה ביחד, ואז לא יהיה מקום
לומר שהסטודנטים יצד אחד והאוניברסיטה הצד האחר.

ר. צברי:
אשר להקלות - דובר כאן על הקלות מסכר
לימוד. כיצד מתחלקות הקלות אלה בין
התחלקות הסונות, האם תלמידי מדעי הרוח מקבלים מספר סווה של הקלות כמו
התלמידים במדעי הטבע או מדע הרפואה? היה רצוי שנקבל אינפורמציה באיזה
זופן גם מקבלים הקלות.

א. ברטן:
כמה סטודנטים מקבלים סטפנדיות ומה
חסיבותן במצב הכללי של הסטודנטים?

י. סטילבסקי:
האם חשבתם על צעד כזה, לכרוך אם אפשר
לסדר שכר לימוד בהתאם לדרגה הסוציאלית,
כלומר שבעלי יכולת יסלפו יותר וחסרי יכולת - פחות?

א. הכרמלי:
לדעתי, שלוש הסעיפים הסכריעים בהוצאות
הסטודנטים הם: המנוזה, הסיכון ושכר
הלימוד. אולם אתם את עיקר כוחותיכם מרכזים סביב שכר הלימוד. נכון הדבר
שהתוספת היא בשיעור של 3 - 4 לירות לחודש. בו בזמן שהמנוזה שלכם טאפסרות
קבלת טעודות רק ל-500 סטודנטים. נדמה לי, כי אפשר היה לארגן את המנוזה
בצורה אחרת - כך שהסטודנטים לא יאכלו במטעדות זולות אלא במטעדה שלהם.

אשר לשאלת הסיכון - ישנן מפסדויות
סונות מקורות סונים מאפטר לנצלם, אך הדברים האלה דורשים ארגון. אולם
אתם לקחתם את הטעיף הקטן ביותר - שכר לימוד - וכי אתם נאחזים. אולי
יש בפיכם הצעת פטרה, הצעה שאינה סכוונת להצעת שכר לימוד מחיד, אלא הצעה
אחרת?

סנ/רד

הוועדה לחינוך ותרבות
8.7.1952

סד כ"ז :
בני ירוסלים גרים בביתם ואין להם צורך לעבוד. כן ישנם סטודנטים הנתמכים תמיכה מלאה. אולם אי אפשר לקבוע בדיוק מהו מספרם, מספרם הכולל הוא בערך כ-30%.

אשר לסטודנטים בעלי משפחות - ישנם סטודנטים לא מעטים העובדים. ישנם אחרים אשר בעיית הליכון והעבודה מחנעת מהם מלהיביל. החלק הארי של הסטודנטים הם אינם נשואים כך שמאלת ספרות אחד לגבי הסני אינה אקטואלית. הסטודנטים עובדים עבודות מלאות בעיקר בהוראה, פקידות ככל הטובים. אלה העובדים עבודה חלקית - עובדים בהדאה חלקית, פקידות חלקית, עבודות מחנכות, שפירת בתל מלון, שפירת סוסכים, שירות מטראולוגי, עבודות לילה, ביבז סיטר, הסטודנטים בפקולטה לרפואה הם אחים ואחיות פרטיים, ישנו מספר סטודנטים העובדים בחקלאות, ביעור, ישנם סטודנטים העובדים במלצרות בסניזה, אחרים עובדים באוניברסיטה עצמה עבודות מסיסטנטים וגם עבודות מדעיות. אולם העבודות בעלות ערך איכותי מבחינה כמותית הן מעטות. כן ישנם מחלקי עמונים.

אשר לרכישת ספרי לימוד - המצב הנוכחי בטפריות מחייב זאת, כי הצפיפות איננה ואין אפשרות להתרכז וללמוד. המצב בטפריה ברם-טובה הוא קשה מאוד.

סד אלכסנדר :
הספריה שם פתוחה עד שעה 21.00 בערב והסטודנטים עובדים בדרך כלל בשעות אלה ואינם יכולים לקרוא. כן מספר האכזמפליים מצומצם. אשר לספרים המסוממים - איננו יכולים לקנותם, מפני שעיקר הספרים הם חדשים ובשפה האנגלית, הספרים האנגליים הם יקרים וקשה להשיגם.

סד כ"ז :
אשר לריאונרגניזציה של הסניזה - בעיה זו חשובה מאוד. הסניזה מצאית בבית קטנטן ורעוע, ואין אפשרות מבחינת טכנית להגדיל את מספר המקומות שם. הסטודנטים אוכלים שם במספרות מלאות מלפני 12.00 - 15.00. המסעדה עובדת ומספקת אוכל לסטודנטים ולא סטודנטים, עקב החוק שמטיל עליה זאת. לכן אוכלים שם אחוז ניכר של פועלים ואנשים אחרים. ברור שסניזה חלישה היתה פותרת חלק גדול מן השאלה שאנו דנים בה עתה.

סד אלכסנדר :
עלי לציין, כי כאשר סדרנו את הסניזה חשבנו את מחירי המזון לפי מחירי הסניזה. על-כן הגענו לסך של 24 ל"ל לחודש. סכומי העבודה של הסטודנטים הם טובים ולא טובים, כי הדבר הלוי בסטודנטים העובדים. ישנם עולים חדשים רבים אולם הם אינם יכולים לקבל על עצמם עבודות פקידות והוראה. יש לנו לשכת עבודה שלנו הקטורה בלשכת העבודה הכללית, אשר היא מקבלת עבודות ופונה ללשכה שלנו. ברור, כי לגבי העולים החדשים המצב הוא קשה. אולם לגבי הסטודנטים הותיקים בארץ - המצב קל יותר, מכיון שהם עצמם מוצאים להם עבודות טובות.

סד כ"ז :
הבעיה אינה עבודה חלקית או מלאה, כי ישנם דורסים גם לזה וגם לזה, אולם היא היא לגבי ויתור על לימודים עקב שכר הלימוד. אם סטודנט בא ללמוד מתוך רצון כנה איננו יכול לקבוע אם העלאת הנוכחית תגרום לו לעזיבת הלימודים אולם ברור שהעלאת זו תביא לידי כך שהוא ילמד שנים רבות יותר. אולם הכוונה היא שיכנסו לאוניברסיטה ויגפרו אותה ככל האפשר. ישנם סטודנטים

הוועדה לחינוך ותרבות
8.7.1952

מר כ"ץ:

טמטפחותיהם גרות סמוך לעיר והם גרים בעיר, ברור, כי טצבם קטה.

ספרי הלימוד הרוסיים הם זולים ורצויים.
אולם ספרי הלימוד אשר הפרוטסטנטים קובעים הם בעיקר באנגלית.

מר אשחר:

ידוע לי, כי מספר סטודנטים בפקולטה לרפואה
ימשיקו ללמוד, כי אפשרויותיהם טאומצמות מצד.
הספריים הרוסיים הם טכניים ומיועדים בעיקר לטכניון. אולם למעלה מ-50%
מהסטודנטים לומדים מדעי הרוח.

מר כ"ץ:

אשר לסכר הלימוד - אני תוסך בהצעה של
השוואת סכר הלימוד בכל הפקולטות, זו החלטה
ינתקבלה בוועדת הסטודנטים, אם כי הסטודנטים במדעי הרוח טחבגדים לכך.

אשר לחלוקת הסטפנדיות והקלות - בינה החולפת
הגישו 903 סטודנטים בקשות להקלות ואושרו 690. תלמידים חדשים הגישו 240
בקשות להקלות ואושרו - 180. תלמידים ותיקים הגישו 265 וקבלו - 190.
מבין תלמידי הפקולטה לכמפטיים הוגשו 90 בקשות להקלות וקבלו 60. פקולטה
זו טבהינה חמרים טבוטט יותר. במדעי הטבע והחלקאות הוגשו 150 בקשות
ואושרו 100, ברפואה הוגשו 160 - ואושרו 100 - טצבם של סטודנטים אלה הוא
הקטה ביותר והאוניברסיטה קצת עזרה להם בטטח זה.

מר אשחר:

תלמידי הפקולטה לרפואה טקבלים הקלות טאיגוד
רופאים טאטריקה להקיטו כאן טניף והם נותנים
סטפנדיות לתלמידי הפקולטה לרפואה. זה עוזר לנו הרבה מאוד. כן היו לנו
קשים עם ויצ"ו בקשר לחלוקת בגדים אך הענין בוטל. האנשים טטתדלים לאכול
בהדסה. אולם טט הם טקבלים רק ארוחות פעמיים בבווע וזה רק בטנה הקליבית,
טפני טטין להם טקום נטביל כל הסטודנטים.

מר כ"ץ:

הקלות הן גבורת הלואה שיש להחזירה טנה או
טנתיים לאחר סיום הלימודים. יטנה ועדה
פריטטת אשר בה יושבים באי-כח הגזברות של האוניברסיטה ובאי כוחנו.
ההכונה היא טנוקס-טקבל. האוניברסיטה טוענת שאין לה טכום טוגבל להקלות
אלה. אולם אנו חושבים שיש בכל זאת טכום טוגבל. בפידה שיטטם חלוקי דעות
קייטת ועדת ערעורים אשר בה יושבים טני אנשים אחד הוא יושב-ראש הוועדה
והטנ הוא אדם הטקובל על ציבור האוניברסיטה וטם טכריעים באופן טעטי.
אולם לא היה טום טקרה שהוגט לערור לוועדה זו.

אשר לסטפנדיות ופרטים - הפרטים ניתנים טקרנות
טיוחדות לתלמידי טצטיינים לתלמידי טחקר, ולהטתלפניות בחוץ-לארץ. אנו
דרטנו מהטטטלה להגדיל את טכום הטטפנדיות. טכום הפרטים והטטלפנדיות טטתכם
בטך של 17,000 ל"י.

מר אשחר:

אשר לפרטים לגבי בית-הספר לרפואה - יש ואנשים
תורמים פרטים על טם טטפחתם, והפרט ניתן
לסטודנט טטויים. אולם הסטודנט עצמו אינו יודע על כך. היה טקרה וטטודנט
קיבל פרט טיהודי טאנגליה בצירוף טתי חבילות והסטודנט לא ידע על-כך.
לאחר טכום התברר שהסטודנט קיבל טטפנדיה בטך של 500 לירות טטרלינג.
כאשר הוא פנה לאוניברסיטה ליהי טתן לו את הטכומים האלה, אטמה הנהלת
האוניברסיטה, כי הטכומים הוצאו לכטוי סכר הלימוד של אותו סטודנט.
כתוצאה טכך הוא ביקט את הטטרות חזרה ולא רצו לתת לו אותם.

סב/סי

סר כ"ז:

אשר לשאלתו של חבר הכנסת בוגד - לדעתנו, אם האוניברסיטה תקבל טער חליפין גבוה יותר לגבי המטבע הזר שהיא מביאה - יוטב המצב. אולם, אי אפשר להפריד בין סעיף אחד למטבעה. לו היינו מקבלים את סלוא העזרה - היה זה מקל עלינו אך לצערי הרב איננו מקבלים את העזרה הדרושה לגבי בעיית הסיכון ולגבי בעיית הסנזה. ברור, כי בעיית סכר הלימוד תכבד כל עוד לא נפתרו הבעיות האחרות. בסיכון שלנו גרים 270 איט, 6 אנשים בחדר, ללא חסמל ומים. אין עושים מספיק כדי להקל את מצבנו. הגיעו חסרים בסבילנו, הגיע צלוסקס שהיה מיועד אך ורק לסיכון ולמעבדות - אך הקסיים היו תים בהטגתו. הצריפונים הנמצאים בידי הטטלה הם סוודיים. בהלנו מטא-וסתן עם סטרד העבודה והם רצו לטכור לנו כל צריף בסך של 4,000 ל"י. סידור זה היה עלול לעזור לנו. אבל אנו ניתקלנו ביחס קצת לא מבין.

סר נגסו:

האוניברסיטה הגישה לנו הצעה להעלאת סכר הלימוד עד 100 ל"י. האסיפה הכללית של הסטודנטים דחתה הצעה זו, כי היא אינה יכולה לשמט בסיס למטא-וסתן. לפי טעה איננו מוסמכים לדון על כך. אולם בטקרה ותתקבל הצעה אחרת על בסיס המתקבל על הדעת - נוכל לעמוד על כך.

הסתדרות הסטודנטים טוכנה להסכים באופן עקרוני להנהגת סכר לימוד פרוגרסיבי. אך הכעיה הטעטית היא, כיצד להוציא זאת לפועל. אם האוניברסיטה תגיע למסקנה שאפשר לעשות זאת - אנו נסמח מאד.

סר כ"ז:

הכוונה בכך, שסטרד העבודה סוכן לטכור לנו צריפונים סכוונת לוועדת הסיכון שלנו.

אנו מודים לחברי הוועדה.

היו"ר ס. פרטיץ:

אנו מודים לכם על הסברתכם ואנו נסקול את דבריכם.

(באי-כוח הסטודנטים עוזבים את הישיבה).

סאחר שאנו מסרנו לוועדת המסנה לבדוק את כל השאלה, הרי סאחר שסמענו גם את באי-כוח הסטודנטים, יהיה על הוועדה להביא את מסקנותיה בפני סליאת הוועדה לחינוך ותרבות לאיסור, כדי סנוכל להביאן לטליאת הכנסת.

ועדת המסנה תתכנס היום בטעה 17.00.

ג. הרצאת מר ארנרן על הגדנ"ע:

סר ארנרן:

תחילת הגדנ"ע מסוטר אחר אשר סטו היה: חינוך גופני מורחב - חג"ס, החג"ס הונהג במערכת החינוך באמצע קיץ תרצ"ט, ב-8.6.1939. מטרת החג"ס היתה "לסד בני יהודה קסת" ולתת חינוך טרוט-צבאי לחלמידי בתי-הספר התיכוניים והמקצועיים בגיל 14-18 שנה, כלומר לכתות ה', ו', ז', ו-ח' של בתי-הספר התיכוניים. התלמידים חולקו לפלוגות וסס התנהלה עבודת האיטון הקטורה בחג"ס. אין החג"ס בא במקום ההתעסלות, אלא זהו לימוד בפני עצמו שיט לו סטרה של הכסרת התלמידים לפעולות הגנה. בתסנתה ועדה על-ידי הנהלת הוועד הלאומי, אשר בה הסתתפו באי-כוח הוועד הלאומי, באי-כוח המחלקה לחינוך, באי-כוח המחלקה להכסרה גופנית ובאי-כוח המחלקה לסיירות (ההגנה). סחוץ לוועדה זו, ועדת החג"ס, היתה ועדה אשר טיפלה באופן סטטי בעניני המעטיים, המקצועיים וכו'. דבר זה נטסך עד קוט המדינה, ובעצם גם לאחר קוט המדינה נמסכו הדברים באותו האופן, פרט לסינוי השם,

סב/טי

סד ארנון:

ובסקום חג"ט התחילו לקרוא לזה בס"ג גדנ"ע - גדנ"ע נועד. אבל סינוי יסודי בעצם פעולת הגדנ"ע לא היה. רק באמצע חודס אלול תס"י היתה ישיבה אטר בה השתתף ראס-הטטסלה, סר החינוך והתרבות ובאי-כוח סני הסטרדיס, מסרד החינוך והתרבות ומסרד הבסחון. באותה ישיבה נקבעו כללים ברורים לגבי עבודת הגדנ"ע בבתי-הספר.

נקבעו מספר הסעות. בכתות ה', ו', ו-ז' סל בתי-הספר התיכוניים ובאותן הכתות הסתאיטות בסוסדות אחרים, נקבעו סס סעות לחודס לגדנ"ע. אולם למעשה לא היו אלא סס סעות, אלא ארבע, כי הן כללו גם סתי סעות התעמלות בטובן הרגיל. בכתות ח' נקבעו סלוס סעות לחודס לגדנ"ע, אטר סתיים סהן התעמלות רגילה וסעה אחת לאימונים. בסרוצת הזמן התברר סקסה להוסיף ארבע סעות לכתות ה', ו', ו-ז' עקב העוסס הגדול סל הסיעורדים בכתות אלה וצמצמו את סעות הגדנ"ע בסעה אחת, כלומר העמידו אותן על חסס סעות לחודס, יהן יתיים להתעמלות וסלוס - לחינוך גדנ"ע. בכתה ח' צמצמו בסעה אקת והעמידו את החינוך הגדנ"ע על סעתיים. אבל בכך אין החינוך הגדנע י נגסר. יסנם דברים נוספים לכך.

קיימים חוגים למתנדבים המתקיימים טעטיים בסגורע בסעות אחר-הצהריים. חוגים אלה הם: לסייס, ליטאות ולתותחנות. סלבד החוקים המתנדבים הטקיפים טאות טתוך אלפי חגי נועד, קיימים דגרים סהס בחובת, כגון: ססעות בסיעור סל 9 ימים לסנה. ססע אחד - אין אלה סיוליס ססס, - אלא לפי הכללים הנהוגים בחינוך סרוט-צבאי - סל יום אחד, סני ססעות סל יומיים כל אחד, ומסע אחד ארוך סל ארבעה ימים.

יסנן פעולות נוספות אטר ססתפות את התלטידים בעבודה חלוצית בבאר-אורה, אטר בדרך לאילת. תלטידי הכתות הסביעיות נסלחים לסס לתקופה שאינה עולה על 14 יום, כולל גם סבתות. כרגיל סידור זה נססך רק 9 ימים. לפני כן היו התלטידים סוסטיים לבאר-אורה, אבל בזמן האחרון הם נוסעים באוטובוסים. יסנה עוד חוות-ליסוד כזאת בדרך לבאר-אורה, הנקראת - עין יהב. בעין יהב יסנם כאלף עצי אקליפטוס, עצי פרי, סגדלים סס צמחי מים טובים, עופות, תרנגולות וברווזים, כבסיס ועיד. יוצא איפוא, סעיקר העבודה היא חקלאית. בלילות, לפי התור, סקייסיים תפקיד בסחוני ססויים - סמירה. באר-אורה נוסדה לפני סנתיים בערך, ועברו סס כ-3000 תלטידים מתלטידי הכתות הסביעיות. עין יהב זהו מקום חדס סנוסד בחודס סרץ הסנה, הספיקו לעבור סס 300 תלטידים. עתה עומדת להיפתח חוות-ליסוד חדסה לגדנ"ע, ובעיקר לנוער העולה, בעפולה. בקסר לכך באו דברים עם ויצ"ו. לסס צריכים להיסלח גדנעיים טבין העולים החדסיים לסס עבודה חקלאית. העבודה בבאר-אורה הופרעה בזמן האחרון עקב טחלת הספעת. על כן הפסיקו את הנסיעות לסס. כן חסרו סס מים. אנסיים רבים ניקרו בבאר-אורה והרטטים היו חיוביים מאד. חוויות התלטידים הן עמוקות למדי.

כפי סאמרתי כבר, סטרת הגדנ"ע היא לתת הכסרה סרוט-צבאי ולהכסיר את התלטידים לתפקידים פיקודיים בנוער העולה סמאורגן בחלקו וכן להכין את התלטידים לתפקידים פיקודיים בצבא ההגנה ליסראל לכסייהו חייבים סירות.

אטר לתכנית האימונים - אינני יודע אם אני סומחה בדברים אלה ואם הדברים יענינו|אתכם. בסנה הראסונה, בכתה ה', סלסדים את התלטידים תרגילי סדר, סקייסיים מסדר סבועי, ריצת סדה, ספורט סיטוטי, ססחקים, סופוגראפיה וחינוך בסחוני. סלסדים אותם בתקופה ססויימת סחיה. בכתה ו' - סקייסיים מסדר סבועי, ריצת סדה, ספורט סיטוטי, ססחקים - זה כולל גם התעמלות סיוחדת - סופוגראפיה, קליעה למטרה, ז'או ז'יצו או איגרוף וחינוך בסחוני. הבנות סועסקות בסקוט בז'או ז'יצו בתרגילים כלליים. בכתה ז' - מסדר סבועי, ריצת סדה, ספורט סיטוטי, ססחקים, ז'או ז'יצו, איגרוף, קליעה למטרה וחינוך בסחוני. בכתה ח' - ריצת סדה, ספורט סיטוטי, איגרוף וחינוך בסחוני.

מה פירוש חינוך בטחוני ?

א. ברטנ:

הבני יושב-ראש ארעי של ועדה זו, ולא אוכל לענות על שאלה זו.

סר ארנון:

מאורגנים בגדנ"ע מבין הנוער הלומד 16,000 תלמידים, תלמידי בתי-הספר התיכוניים, כמות המסך, בתי-ספר מקצועיים וכו'. כ-4,000 תלמידים אינם מאורגנים, כי בכמות ה"ח" יסנם כ-20,000 תלמידים. לכך דרושים אמצעים ומדריכים. מחוץ לנוער הלומד מאורגנים כ-80%. מאורגנים בגדנ"ע גם נוער מבין הנוער העובד והנוער העולה כ-8,000 ילדים, נערים ונערות. בסך הכל מאורגנים כ-24,000 נערים ונערות.

העבודה בנוער העובד והעולה היא בעלת אופי אחר. הנוער העובד - הכוונה לנוער פדריים בעיקר ולתלמידי בתי-ספר לנערים עובדים. עם העבודה קשה יותר והאימונים הם בעלי אופי ביתי. מקדישים שם זמן מועט לאימונים בסיסיים. עבודת הגדנ"ע במעבדות ובטיכונים עולים היא בעלת אופי מיוחד. היא מחנכת לאזרחות, להקניית הנרי, ניתנים סיעורים בלשון העברית, גיאוגרפיה של ארץ-ישראל. האימון הטרנס-צבאי ניתן בימים מרוכזים והמה טובלים לבטיסי הגדנ"ע. יש לציין שפעל חשוב שהגדנ"ע עושה לגבי הנערים העולים והוא - מפעל ההתערות. לוקחים את הנערים העולים לבטיסיים ומחזיקים אותם שם כחודש ימים ושם נותנים להם את כל הדברים האלה בצורה מרוכזת. לדעתי זהו אחד הטפעלים החשובים ביותר. יסנם עשרה בטיסיים לגדנ"ע אשר לשם טובאים אנשי הגדנ"ע לאימונים בטיסיים מרוכזים. הבטיסיים מפורטים בכל חלקי הארץ, ואין הכוונה רק לבאר-אורה או לעין-יהב. לא הזכרתי את החוות אשר לשם נוטעים הגדנעיים מהכתות הנמוכות למסעות לתקופה של 9 ימים או קצת פחות|מזה. כל הבטיסיים יחד קולטים כ-2,000 חניך.

הזכרתי כבר את החוקים הנערכים בסעות אחר-הצוהריים. בחוגי טייט מסתתפים 600 חניך, בחוגי ים - 320, קשר - 300, חובסיים - 120, תותחנים - 130, טיירים - 400, עומדים לארגן עתה גם חוגים לטריון, מסטבה צבאית ומודיעין. יש לציין שהגדנ"ע הוצאותיו טרובות לבטיסיים, להחזקת הבטיסיים, לנטיעות, למסעות ולכלכלת התלמידים. הוא טקיים סירותים נוטפיים. יסנה ספרות שלמה המכוונת לגדנ"ע. אני מניח שכולכם ראייתם את הסבועון הנקרא "סחנה עלוסיים". כן יסנם טרטיים מיוחדים לחינוך זה. יסנה פעולה ענפה המכוונת להעריך את עמדות הגדנעיים וגם את ידיעותיהם. כן מסדרים קורסים קבועים וארעיים להכשרת ספקדי כתות לתלמידים העתידים להיות ספקדי העבודה הענפה המתרחבת מסנה לסנה, כי מספר הגדנעיים גדל מסנה לסנה. הוצאות הגדנ"ע הן הוצאותיו של מסרד הבסחון. התקציב לסנה הבאה הוא גדול מאד, אגף החינוך במסרד החינוך והתקבות אף הוא מסתמך בהוצאות הגדנ"ע בסכום פעוט לעומת ההוצאות. מסרד החינוך טסלם את המסכורות למדריכים בבתי-הספר אשר בהם ניתן החינוך הטרנס-צבאי. לפני כן קיימת היתה שאלה מי יכטה הוצאות אלה. תחילה חטבו סבית-הספר עצמו צריך לעסות זאת. אולם בתקופתו של ד"ר בן-יהודה, הוא הצליח להכניס לתקציב מסרד החינוך והתרבות את הוצאות הגדנ"ע, אולם ההוצאות הלכו וגדלו, ובתקופת הפסח עמדנו בפני מצב כזה שלא היינו יכולים לסלם מסכונם למדריכים, וכמעט עמדה לפרוץ סביתה בקרבם, והמצב איננו בטוב כאן. אשר לסנה הבאה - התקציב שאיסרה הכנסת אינו מספיק, היה שם סך של 30,000 ל"י והוא לא יספיק אפילו עד סוף שנת לימודים זו, ואיננו יודע את אשר נעשה ס-1 לספטמבר ועד ה-1 לאפריל בקשר להוצאות אלו.

אשר למצב הפנימי - קשה לוטר שהוא מניח את הדעת. הסיבה לכך היא כללית וידועה לכל - אין יספיק מדריכים, ולא כל המדריכים מתאימים לתפקיד זה של מתן הכשרה טרוס-צבאית לתלמידים בגיל בין 14-18. לצבא אין כוחות במידה מספקת לשם כך, כי חסרים להם אנשים הנדרשים להם. על כן יש להסתפק ברוב המקרים במדריכים שאינם מתאימים,

סד ארנון:

אם כי ישנם מדריכים בעלי רמה מתאימה. אבל בדרך כלל חסרים מדריכים בעלי רמה כזאת. טעום כך באו הצעות לסנות את פני הדברים, כלומר בטקום לתת את האיטון הצבאי בנפרד, לכל בית-ספר לחוד, לנסות לתת את האיטון בצורה מרוכזת בבסיסי הגדנ"ע. הענין הוא כטובן יותר טורכב, כי יצטרכו להוציא את התלמידים לימים שלמים לבסיסים. כיום האיטון ניתן תוך הזמן שהתלמיד נמצא בבית-הספר. על כן מבחינה ארגונית הבעיה מסובכת יותר. לעומת זאת קל יותר לפתור את בעיית המדריכים, כי אז אפשר יהיה להסתפק במספר מצומצם יותר של מדריכים. זוהי הצעה מרחיקת-לכת. ישנה ועדה שנתמנתה על-ידי ראס-המטלה לסם בירור טאלה זו הקטורה בהרחבת החינוך הטרומ-צבאי, ולא רק הרחבת החינוך הטרומ-צבאי, אלא הרחבת החינוך בכללו הניתן לגילים אלה, ט-18-14. ההצעה היא לייסד קהילות נוער ולהסחות את הנוער בטקוטרות אלה זמן טטוטך יותר טאטר עד כה. כן ישנה הצעה לבנות את הקהילות על יסודות אחרים במקצת. אולם כפי טאטרתי, הדבר הוא עדיין בגדר הצעה, ובוודאי יעבור עוד זמן עד אשר תיג תתגבש. החינוך הגדנעי אינו מניח לא להורים ולא למורים, ויס לעסות כאן רבות, כדי שהחינוך הסה אטר הוא טטוב מבחינה חינוכית-כללית וכתחינה בטחונית - יהיה כטורה. יס לעסות רבות כדי להעמידו על הרמה המתאימה לצרכי המדינה. החלק הארי של העבודה נמצא בידי מסרד הבטחון. הוא דנאג לבסיסים, וגם להוצאות. במסרד החינוך והתרבות קיימת ועדת גדנ"ע אטר בה מטתתפים באי-כוח מסרד החינוך והתרבות, שני באי-כוח מסרד הבטחון, הטפקד הכללי של הגדנ"ע, אלוף מטנה עקיבי עצמון, וכן טנהל מחלקת הנוער טטעם צבא ההגנה לישראל, וטלוסה מנאללי בתי-ספר תיכוניים. זוהי ועדת הגדנ"ע אטר אני יוטב-ראס טלה באופן ארעי. טכל טקום יוטב-ראס ועדה זו הוא אדם מטסרד החינוך והתרבות.

עצם העבודה נמצאת בידי מנהלי בתי-הספר התיכוניים, כי עליהם לטפל במידור הטעות. יס גם מפקחים על פעולות הגדנ"ע טטעם מסרד החינוך והתרבות. הארגון טורכב גם מבחינת מסרד הבטחון.

הינ"ר ט. פרטיץ: מאחר סמר ארנון אטר, כי עיקר העבודה בגדנ"ע נעסית בבסיסים הנמצאים בידי מסרד הבטחון, רצוי היה טאנו נזמין למחר את אנטי מסרד הבטחון ואת האלוף-טטנה עקיבא עצמון.

א. ריטלט: מאחר טטאלה זו היא רצינית, ונטטעה הצעה לטטוע את אנטי מסרד הבטחון והצבא, רצוי היה טאנו נטטע גם את דעת מנהלי בתי-הספר, ונפנה לאיגוד בתי-הספר התיכוניים, כי כל העבודה מטתתת על סיתוף פעולה.

ה ח ל ט ה

להזמין ליסיבה של מחר את באי-כוח מסרד הבטחון, אלוף-טטנה עקיבא עצמון ואת איגוד בתי-הספר התיכוניים.

ח. בוגר: אינני רוצה לנבוע עתה בטאלת הגדנ"ע. אולם הייתי רוצה לדעת מתי יקבלו בתי-הספר את הצעת הגדנ"ע לסנת תטי"ג, כי מתוך הנסיון ידוע לי טעתה מסדירים את העבודה לקראת הטנה הבאה וטרם יודעים מה הטצב לגבי הגדנ"ע. דבר זה טטנה טטיד את תכנית הליטודים. אולם יס הכרח לקבל עתה את התכנית הזאת, אם כי לא על כל פרטיה ובלבד טאפטר יהיה להכין את תכנית הליטודים, טאם לא כן - הדבר הורס את כל בנין בית-הספר.

סב/מי

א. ברמן:
קראנו בעתונות שוועדת החקירה בקטר למותו של הגדנע"י אפסטיין סיימה את עבודתה. ובר זה קטור באופן אורגאני לדיון הזה. על כן היה רצוי טאנו נקבל את תוצאות ועדת החקירה.

האם יסנו תקנון של הגדנע"ע בקטר עם הטסטעט, כי נטבילי זה דבר חשוב ביותר לדעת אם הטסטעט היא צבאי או טסהו אחר הסתאים יותר לגיל זה.

היו"ר ס. פרטיץ:
עלי להודות, כי סמעתי מתוך ענין זמתוך דאגה את הרצאתו של סר ארנון. אנו סמענו, כי ניתנת הבנה טרום-צבאי החל סכתה ב' בנתי-הספר התיכוניים. אולם לא סמענו דבר על בנין עבודה זו. סר ארנון אמר, כי הילדים בדרסים לעסות טורה של פעולות כמו, ריצה בסדה, טיולים ועוד. אינני עומדת עתה על הצד החלוצי והרוטנטי סנדבר. אני מדברת עתה על החינוך הצבאי, ועל הטעסה הפיזית הטוטלת על הילדים האלה. האם יסנה בדיקה רפואית, האם יסנה הסגחה רפואית? האם יס טיפול סתמיד בדברים אלה? האם רוב האסונות סמענו עליהם סיבתם אינה נהיסח-הדעת? אנו מוסרים את ילדינו לחינוכם של מדריכים, אטר סמענו שהם אינם עומדים על הגובה, אם כי יסנם מדריכים העומדים על הגובה. הייתי רוצה לדעת מה נעשה בענין זה? האם יסנם קורסים להדרכה? מה דורסים סמדריך, מה גילו, מה הכסרתו? כדי סאציבור ידע בדיוק מי הם האנשים האלה.

סמעתי סמתקיימים חוגים אחרי הצהריים נוסף על האימונים, המספלים בבעיות נכבדות. הייתי רוצה טאנו נוכל לתת הכסרה סכנית לתלמידי בתי-הספר בטקום שהם יתפנו לעבודה פוליטית. אולם האם חוגים אלה בערכים בהתאמה אם תנועות הנוער ועם כל אותם הגורמים טאנחנו סכניסים לכתלי בית-הספר? סכל טקום, הייתי רוצה לראות את הטסגרת הכללית לסען אוכל לספוט על הענין כולו.

סר ארנון:
אטר לסאלתו של חבר הכנסת בוגר - ברצוני להסיב, כי הענין ידוע לנו, וצריך יהיה להחיס את סתן הידיעות לבתי-הספר. אולם עקב ההצעה לתת את האימונים הסרום-צבאיים בבסיסים בצורה טרוכזת לכמה בתי-ספר - נתעכב הדבר, כי צריכה היתה סאתקיים יסיבה בקטר לכך. אולם סיד לאחר סכן נודיע לבתי-הספר. ברור, כי עלינו לברר את סאלת הנסיעות, ואם אפטר יהיה לתת את האימון בבסיסים.

אטר לסאלת חבר הכנסת ברמן בקטר לטסטעט - הטסטעט היא צבאית, אם כי אינני בקיא בדברים אלה. אולם היא סזתאמת לגיל.

אטר לסאלתה של חברת הכנסת פרטיץ בקטר לעוטס הרב הטוטל על תלמידי בתי-הספר - הרי אם תזמינו את מנהלי בתי-הספר התיכוניים טסטעו קובלנות קטות בקטר לכך. אולם מוצא טביח את הדעת לא ייסצא. תלמידי בתי-הספר התיכוניים עמוסים עבודה טטעט בית-הספר. ברור, כי אם מוסיפים להם עוד 2-3 טעות למטעות, נהפסקת לימודים לסם מטעות, לסם עבודה חלוצית - הפרחת הטספה, ברור שהעוטס הוא גדול. אולם העוטס הוא נחלת היטוב כולו. נטאלת הטאלה אם יסנו מוצא אחר סן הבעיה הזאת. עליכם לדעת, כי אותם התלמידים זהו אותו הרזרבואר סטטנו יצטרך צבא ההגנה ליטראל לסאוב את כוחותיו.

אטר לתאונות סקרו - הן אינן כה טרוכות. אולם גם בטיולי הגימנסיה היו קורים אסונות. בוודאי סקיים פיקוח רפואי, יס רופא טרכזי ורופאים סחוזיים. לפני הטטעות בודקים את התלמידים ולחלק גדול סן התלמידים אין מרטים להסתתף במטעות אלה.

מר ארנון:

אשר למדריכים - הרושם שנתקבל הוא טוב. יסנו מחזור רב בכוחות גם בגדנ"ע, כסם שאין סודים בסידה מספקת. אולם יש ביניהם צעירים בעלי רמה הסכלתית. לפי התקנון יש לקבל מדריכים שגטרו בית-ספר תיכון ועברו שנתיים של שירות בצבא. מדריך צריך להיות לפחות בגיל עשרים. אבל לא תמיד כשיניבים את האנשים המתאימים, כסם שבטצועות אחרים אין להסיג תמיד את האנשים המתאימים.

הי"ד ט. פרסיץ:
תודה רבה.
אנו נדחה את שאר הסאלות לישיבה הבאה.

ד. מכתבם של תלמידי בתי-הספר התיכוניים:

הי"ד ט. פרסיץ: הופיעה בפני מסלחת של הגימנסטיסטים. קיבלתי את הילדים האלה ואסרתי להם, האם לא היה טוב יותר לו היו ההורים באים לדבר על סכר הלימוד במקום שהם עושים זאת. התייחסתי בכבוד רב לילדים אלה, אולם הם סתמו את טענותי בכך, סקטה ילדה ואסרה, כי עליה להתקיים מסתן סיעורים אחרי הלימודים בגימנסיה, נוסף לכך עליה לעזור לאמה בכביסה, נחיש רק בת גרבע עטרה וחצי. עתה אצטרך לעבוד עוד יותר כדי לשלם את סכר הלימוד הגבוה. יוצא איפוא, כי הסאלה אינה עומדת בפני האם, אלא בפני הילדה. בצורה זו סובלים הילדים הצמאים לדעת, כי בגילם הרוך עליהם לעסות עבודה קשה על מנת סיוכלו ללמוד. בוועדה זה אין צורך להרחיב את הדיבור על כך, כי הקדמתי ואסרתי שלא רציתי לעודד את ילדי גן הילדים. אולם אני רואה בעיה זו כרצינית מאד, כי אנו רואים את כל סאלת בית-הספר בתיכון כבעיה רצינית. עלינו לעזור למסרד החינוך והתרבות למצוא את הדרך להסדיר בעיה זו, גם בקסר לתקציב.

מאחר סקיימת ועדת טסנה אסר מספלת בענין הסטודנטים, הייתי מציע להעביר לוועדה זו גם את סאלת הגימנסטיסטים. על הוועדה יהיה להביא את מסקנותיה בסתי סאלות אלה בפני סליאת הוועדה לחינוך ותרבות.

ה ח ל ט ה

לקבל את הצעתה של יוסבת-ראס אוועדס.

ה. מכתבם של הסמינריסטים:

הי"ד ט. פרסיץ: זכור לכם בוודאי סכתב הסמינריסטים. ברצוני לקבוע כמה דברים. הסמינריסטים למדו טן הסורים הבלתי טוטטכים וראו שאפסר להיות טורים מבלי ללמוד שנתיים ולהגיע למעמד טטויים. הסמינריסטים פנו גם לסר החינוך והתרבות והוא ענה להם את אסר ענה. לאחר סכן, הם באו בקובלנה אלינו. סאלתי עתה היא, אם הוועדה רוצה לקבל מסלחת של הסמינריסטים, או ברצונה להסיב מסונה ברודה, כי הוועדה לחינוך ותרבות עומדת על הסקפתה, כי רמת החינוך ורמת התרבות דורשת סיניטוס לימוד של שנתיים.

א. ברמן: לדעתי, אין צורך להזמין את הסמינריסטים. אולם אני רואה צורך בדיון קצר בוועדה סיימסך לכל היותר חצי טעה.

א. רזיאל-באור: אף אני חוסבת סייט לקיים דיון.

א. דיטלט: מאחר ססיעה סטוימת טבקסת לקיים דיון, לדעתי, אין לדחות זאת.

ס. אונא: אף אני חוסב סייט לקיים דיון, הייתי רק טבקס לקייטו לא בישיבה של סחר, אלא ביום ג' הבא.

ה ח ל ט ה: לקיים דיון בטאלת הסמינריסטים ביום ג' הבא ולא להזמין.

הישיבה ננעלה בטעה 13.00.